

Urząd Miejski w Obornikach

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

dotycząca projektu miejscowego plan zagospodarowania przestrzennego
dla terenu położonego w rejonie ulic: Czarnkowskiej i Nad Wełną
w miejscowości Oborniki, gmina Oborniki

opracowanie:

mgr Maria Adamska

Oborniki, 2016/2017 r.

SPIS TREŚCI:

1. PODSTAWY FORMALNO – PRAWNE OPRACOWANIA.....	4
2. CEL I PRZEDMIOT PROGNOZY.....	4
3. MATERIAŁY I DOKUMENTY UWZGLĘDNIONE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	7
4. ROZPOZNANIE I CHARAKTERYSTYKA STANU ORAZ FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA	8
4.1 Położenie fizyczno – geograficzne	8
4.2 Budowa geologiczna	8
4.3 Rzeźba terenu	10
4.4 Użytkowanie terenu	11
4.5 Gleby	12
4.6 Wody powierzchniowe	12
4.7 Wody podziemne	12
4.8 Warunki klimatyczne.....	14
4.9 Flora i fauna	15
4.10 Struktura przyrodnicza obszaru i jej ochrona prawna.....	16
4.11 Stan środowiska i identyfikacja zagrożeń	17
4.12 Hałas	17
4.13 Stan jakości atmosfery	18
4.14 Promieniowanie elektromagnetyczne	20
4.15 Stan czystości wód podziemnych	21
4.16 Stan czystości wód podziemnych	23
4.17 Stan czystości wód powierzchniowych	24

4.18 Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania środowiska, ocena odporności na degradację i zdolności regeneracyjnych środowiska	24
4.19 Ocena tendencji do zmian w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego planu	26
5. OCENA ROZWIĄZAŃ FUNKcjONALNO – PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU MIEJSCOWEGO.....	27
5.1 Ocena zgodności projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami środowiska	27
5.2. Ocena zgodności ustaleń planu z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska.....	30
5.3. Ocena ustaleń planu z punktu widzenia skuteczności ochrony różnorodności biologicznej i zachowania właściwych proporcji w przeznaczeniu terenów na różne funkcje.....	32
6. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.....	34
7. Istniejące problemy ochrony środowiska.....	38
8. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.....	39
9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.....	41
10. Możliwe rozwiązania alternatywne.....	41
11. Propozycje metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.....	41
12. MOŻLIWE TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.....	42
13. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	42
14. PODSUMOWANIE I STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	43
15. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA.....	48
16. ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE.....	51

1. PODSTAWY FORMALNO – PRAWNE OPRACOWANIA

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wynika z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Warunki, jakim powinny odpowiadać prognozy oddziaływania na środowisko, w tym dotycząca planów zagospodarowania przestrzennego, określa art. 51 ust. 2 ww. ustawy.

Zakres i stopień szczegółowości niniejszej prognozy został uzgodniony przez:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, pismem z dnia 04 marca 2016 r. nr W00-III.411.54.2016.AK1,
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Obornikach, pismem z dnia 22 lutego 2016 r. Nr ON.NS-60-18/2016.

Przynależność Polski do Unii Europejskiej zobowiązuje do przestrzegania prawa europejskiego, w tym przypadku do respektowania m. in. Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko. Według powyższej Dyrektywy, sporządzenia oceny wymagają plany, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko. Polskie ustawodawstwo jest w tej dziedzinie bardziej restrykcyjne, bowiem każdy projekt planu miejscowego wymaga opracowania prognozy skutków na środowisko jego realizacji.

2. CEL I PRZEDMIOT PROGNOZY

Prognoza jest dokumentem występującym w procedurze sporządzania projektu planu miejscowego. Przedstawiana jest wraz z projektem planu instytucjom i organom właściwym do uzgadniania i opiniowania planu, a także wykładana wraz z projektem planu do publicznego wglądu, powyższe określone zostało w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Opracowywany projekt planu powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Oborniki, przyjęta Uchwałą Nr XIV/141/11 z 24 października 2011 r.,
- Uchwała Nr XIX/287/16 Rady Miejskiej w Obornikach z dnia 27 stycznia 2016 r. w sprawie: przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulic: Czarnkowskiej i Nad Wełną w miejscowości Oborniki, gmina Oborniki.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu zagospodarowania przestrzennego powinna m.in.:

1. zawierać informacje o zawartości, głównych celach projektowanego planu miejscowego oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
2. określać, analizować i oceniać stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego planu miejscowego,
3. określać, analizować i oceniać stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, jeżeli takie mogłoby nastąpić,
4. określać, analizować i oceniać istniejące problemy ochrony środowiska oraz przewidywane ewentualne znaczące oddziaływanie na środowisko oraz na zabytki,
5. przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu miejscowego,
6. przedstawiać rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym planie miejscowym, jeżeli zaistnieje taka potrzeba,
7. zawierać informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulic: Czarnkowskiej i Nad Wełną w miejscowości

Oborniki, gmina Oborniki. Plan sporządzany jest na podstawie uchwały Nr XIX/287/16 Rady Miejskiej w Obornikach z dnia 27 stycznia 2016 r.

Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – zgodnie z ustawą z dnia 23 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – ma na celu przede wszystkim określenie:

- przeznaczenia terenów oraz linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania,
- zasad kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu,
- zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- szczególnych warunków zagospodarowania terenu, w tym ograniczeń wynikających między innymi z potrzeby ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

Analizie i ocenie poddano projekt uchwały Rady Miejskiej Oborniki, zawierającej ustalenia tekstowe oraz rysunek planu w skali 1:1000.

Podsumowując, prognoza, w oparciu o wiedzę o stanie i funkcjonowaniu środowiska, powinna:

- ocenić, jak planowane zagospodarowanie może wpłynąć na środowisko,
- w razie potrzeby przedstawiać możliwości rozwiązań eliminujących lub ograniczających ewentualne negatywne oddziaływanie na środowisko, które wywołać może realizacja ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- w razie potrzeby zaproponować zmiany w projekcie planu.

Prognoza pozwala we wszystkich fazach planowania uwzględnić wzajemne relacje pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi, a przyjętymi rozwiązaniami planistycznymi.

Specyfika miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jego zakres i przedmiot ustaleń wpływa na szczegółowość informacji zawartych w prognozie.

3. MATERIAŁY I DOKUMENTY UWZGLĘDNIONE PRZY

SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę sporządzano w oparciu o materiały kartograficzne, dokumentacje planistyczne, fizjograficzne i inne z zakresu środowiska, takie jak:

- Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Oborniki,
- Uchwała Nr XIX/287/16 Rady Miejskiej w Obornikach z dnia 27 stycznia 2016 r. w sprawie: przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulic: Czarnkowskiej i Nad Wełną w miejscowości Oborniki, gmina Oborniki.
- Mapa zasadnicza w skali 1 : 1000.

Źródłem informacji o stanie środowiska i zagadnieniach związanych z działaniami wpływającymi na jego poprawę była literatura specjalistyczna: WIOŚ „Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w 2014 roku”, Poznań 2015 r., WIOŚ delegatura w Pile „Informacja o stanie środowiska i działalności kontrolnej Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w powiecie obornickim w 2014 roku” Piła, październik 2015 r., oraz opracowania WIOŚ na podstawie monitoringu stanu środowiska w 2015 r.

Materiały przedstawione powyżej wraz ze szczegółową wizją terenu, pozwoliły na opracowanie charakterystyki stanu funkcjonowania środowiska, a także prognozę zmian w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu.

4. ROZPOZNANIE I CHARAKTERYSTYKA STANU ORAZ FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

4.1 Położenie fizyczno – geograficzne.

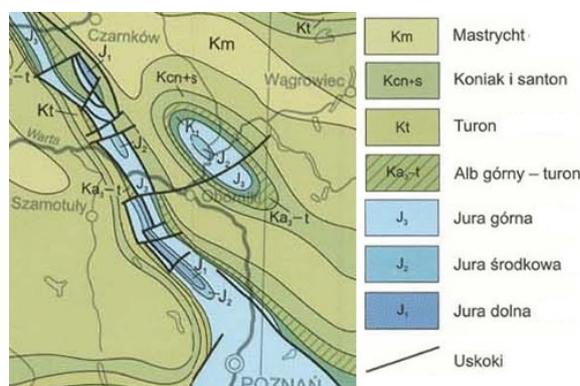
Teren podlegający niniejszemu opracowaniu położony jest w województwie wielkopolskim, powiecie obornickim, w mieście Oborniki, w rejonie ulicy Czarnkowskiej i Nad Wełną.

Wg regionalizacji fizyczno – geograficznej J. Kondrackiego (1994) omawiany obszar zlokalizowany jest w prowincji Niziny Środkowoeuropejskiej (31), podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie (314-316), makroregionie Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka (315.3) i w mezoregionie Kotlina Gorzowska (315.33).

Przedmiotowy teren jest położony w granicach administracyjnych miasta Oborniki, pomiędzy drogą wojewódzką nr 178 – ulicą Czarkowską a ulicą Nad Wełną, w bliskim sąsiedztwie rzeki Wełny, która przepływa w odległości około 30m na wschód od obszaru. Warta przepływa w odległości około 0,3km na południe od omawianego obszaru. Działki objęte projektem planu położone są w centralnej części miasta, przy drodze wylotowej w kierunku Czarnkowa.

4.2 Budowa geologiczna

Obszar gminy leży w obrębie niecki szczecińsko - łódzko - miechowskiej, należącego do dużej jednostki piętra laramijskiego, zwanej cechsztyńsko - mezozoicznym przegłębieniem perykratonicznym.

Ryc. 1 Wycinek mapy geologicznej Polski w skali 1 : 1 000 000 (Dadlez, Mare, Pokorski 2000)

Synklinorium stanowi strefę depresyjną, wypełnioną utworami kredy górnej, głównie piaskami i osadami pelagicznymi: marglistymi, wapiennymi i wapienno-krzemionkowymi. Strop utworów mezozoicznych znajduje się na rzędnej około 100 m p.p.m. Nieckę szczecińską od mogileńsko – łódzkiej rozdziela elewacja Obornik, która obejmuje antyklinę Szamotuł i Obornik – Rogoźna.

Trzeciorzęd osiąga na omawianym obszarze bardzo duże miąższości w granicach 150-200 m. Reprezentują go: oligocen, w postaci utworów piaszczysto-ilastych, miocen, w postaci serii piaszczystych jak i piaszczysto mułkowych z wkładkami węgla brunatnego, oraz występujące na utworach miocenijskich - ily pliocenijskie (poznańskie). Miąższość powyżej wymienionych utworów jest bardzo zróżnicowana. Powierzchnia podczwartorzędowa, w dolinie Warty osiąga rzędne w granicach 0 - 25 m n.p.m, poza doliną, kształtuje się na rzędnej 50 - 25 m n.p.m.

Czwartorzęd reprezentują głównie utwory związane z działalnością lądolodu i wód lodowcowych w okresach glacialnych oraz wód rzecznych w interglacjalach. Miąższość czwartorzędu na omawianym obszarze kształtuje się od 10 m w dolinie Warty do 25-50 m na pozostałym obszarze.

W dolinie Warty z utworami akumulacji rzecznej związane są powierzchnie piaszczyste, które budują terasę zalewową oraz fragmenty terasy środkowej (wydmowej) i wysokiej. Rejonie miasta Obornik znajduje się w obrębie terasy wysokiej, budują ją utwory piaszczysto-żwirowe: warstwowane piaski drobno i średnioziarniste, pospółki. W zboczach doliny Warty fragmentarycznie pojawiają się wychodnie pstrych iłów poznańskich.

Utwory holocenu (mady rzeczne, torfy i namuły) występują na powierzchni w różnego rodzaju zagłębieniach bezodpływowych, dolinach cieków i strefach przyjeziornych.

ERA	OKRES (system)	EPOKA (oddział)	PODEPOKA (pododdział)
KENOZOIK	Czwartorzęd (Q)		Holocen
			Plejstocen
	Trzeciorzęd (Tr)	Neogen	Pliocen
			Miocen
		Paleogen	Oligocen
			Eocen
Paleocen			
MEZOZOIK	Kreda (K)	Kreda górna	
		Kreda dolna	
	Jura (J)	Jura górna(malm)	
		Jura środkowa (dogger)	
		Jura dolna (lias)	
	Trias (T)	Trias górny	
		Trias środkowy	
		Trias dolny	

Tabela 1 Uproszczona tabela stratygraficzna dla dwóch ostatnich er

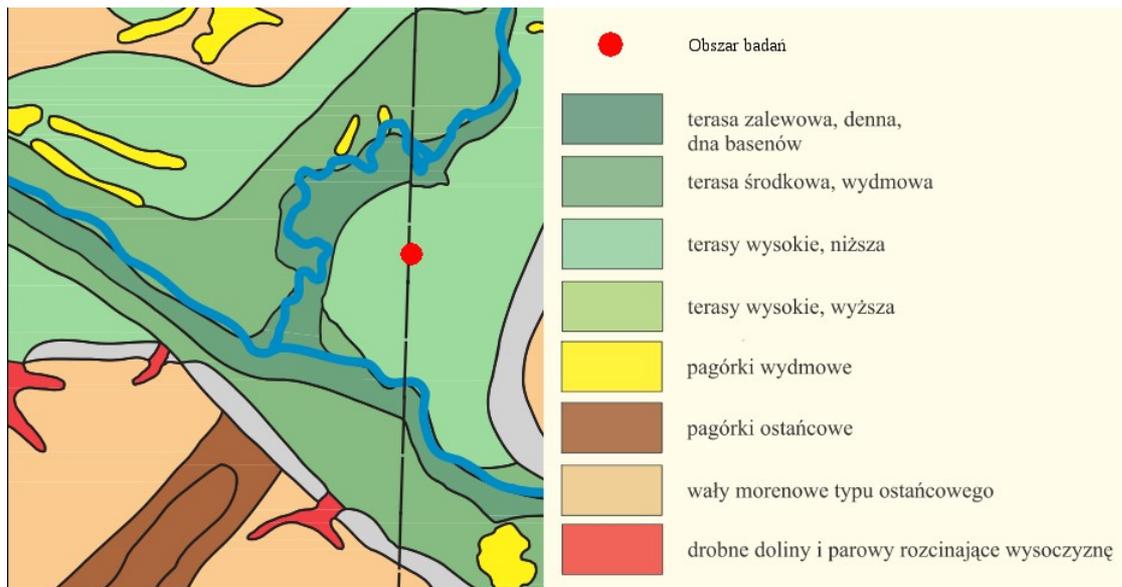
Na terenie Gminy Oborniki występują znaczne ilości złóż kopalin, w szczególności piasków i żwirów.

W przypowierzchniowej warstwie omawianych działek znajdują się utwory czwartorzędowe, reprezentowane przez piaski i żwiry. Są to grunty średnio przepuszczalne, podatne na infiltrację zanieczyszczeń do wód podziemnych.

4.3 Rzeźba terenu

Według podziału geomorfologicznego Niziny Wielkopolskiej B. Krygowskiego (1961) rozpatrywany obszar wchodzi w skład regionu Pradoliny Toruńsko - Eberswaldzkiej (C), subregionu Kotliny Gorzowskiej (C1). Główne rysy rzeźby terenu gminy kształtowały się podczas stadiału poznańskiego zlodowacenia bałtyckiego.

Obecna rzeźba terenu to efekt procesów zachodzących przede wszystkim w plejstocenie oraz holocenie. W części środkowej Kotliny Gorzowskiej równoleżnikowo przepływa rzeka Warta. Dno jej doliny, stanowiące terasę zalewową wyniesioną na wysokość ok. 40 m n.p.m., jest terenem najniższym położonym w gminie. Po obu stronach rzeki, poza terasą zalewową rozciąga się terasa ponadzalewowa. Teren miasta Oborniki i tereny przyległe to terasy średnie i niskie oraz terasy pradolinne wysokie i sandrowe.

Ryc. 2 Wycinek mapy geomorfologicznej Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej (Krygowski 2007)

Obszar objęty projektem planu jest terenem wyrównanym, maksymalne różnice wysokości rzędnych terenu nie przekraczają 1m, malejąc w kierunku rzeki Wełny.

4.4 Użytkowanie terenu

Teren opracowania znajduje się w strefie mieszkaniowo – usługowej miasta Oborniki, jest usytuowany na zachód od centralnej części miasta, przy drodze wojewódzkiej nr 178, wylotowej w kierunku Czarnkowa. Wg ewidencji gruntów, większość terenu jest oznaczona symbolem B, Bi, RVI. Obszar jest częściowo zabudowany, w części przyległej do drogi wojewódzkiej są zlokalizowane budynki usługowe (handel, gastronomia) oraz budynki mieszkalne wielorodzinne i garażowe. W pasie równoległym do rzeki Wełny po drugiej stronie badanego obszaru zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz budynek usługowy – myjnia samochodowa bezobsługowa. Pozostała część obszaru zawarta pomiędzy istniejącą zabudową, przy ulicy Nad Wełną jest niezabudowana i niezagospodarowana. W części środkowej zostały wydane warunki zabudowy na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Sposób użytkowania terenów sąsiednich to tereny usługowej – na północ oraz na południe od badanego obszaru są zlokalizowane wielkopowierzchniowe obiekty handlowe, dalsze sąsiedztwo to zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolno stojąca i szeregową. Na wschód od badanego terenu znajduje się koryto rzeki Wełny.

4.5 Gleby

Obszar należy do regionu glebowo-rolniczego Murowanej Gośliny (4); (Olejniczak, 1989). Gleby tego obszaru wytworzyły się głównie na piaskach, są to gleby lekkie: bielnicowe, pseudobielnicowe i brunatne właściwe. Gleby te cechują się średnią i słabą przepuszczalnością dla wód opadowych, są wrażliwe na warunki klimatyczne i skłonne do przesuszeń. Wymagają racjonalnego zasilania nawozami organicznymi i mineralnymi z uwagi na procesy wymywania i przenoszenia w głąb związków wapnia, magnezu i żelaza.

4.6 Wody powierzchniowe

Badany obszar położony jest w zlewni rzeki Warty przebiegającej równoleżnikowo, oraz przebiegającej południkowo rzeki Wełny. Cieki omawianego obszaru charakteryzują się śnieżno-deszczowym reżimem zasilania. W rocznym cyklu zmienności stanów wody i przepływów zaznacza się wyraźnie jedno maksimum (marzec-kwiecień), wywołane topnieniem pokrywy śnieżnej. Wezbranie wiosenne roztopowe osiąga zazwyczaj wyższe kulminacje i występuje częściej niż wezbranie opadowe, pojawiające się w okresie letnio-jesiennym. Przepływy na Wełnie regulowane są dodatkowo przez jaz.

W obrębie obszaru nie występują żadne wody powierzchniowe. W najbliższym jego sąsiedztwie znajduje się koryto rzeki Wełny – w odległości ok. 30 – 40m od wschodniej granicy opracowania.

4.7 Wody podziemne

Występowanie poziomów wodonośnych jest ściśle związane z budową geologiczną. Warunkuje ona istnienie skał umożliwiających gromadzenie się wody.

Zgodnie z podziałem Polski na jednostki hydrogeologiczne omawiany obszar należy do regionu szczecińskiego (I). Region szczeciński charakteryzuje się na ogół niskimi wskaźnikami zasobowymi. Główne poziomy użytkowe występują w utworach czwartorzędu i trzeciorzędu. W dolinie Warty czwartorzędowy użytkowy poziom wodonośny występuje na głębokości do 20 metrów. Wydajność typowego otworu studziennego wynosi do 90 m³/h. Wody tego poziomu nie są izolowane od powierzchni.

Na terenie Miasta i Gminy Oborniki woda ujmowana jest z dwóch pięter wodonośnych: trzeciorzędowego (poziom mioceniński) i czwartorzędowego (poziom plejstoceniński). Obszarem zasobowym trzeciorzędowego piętra wodonośnego są piaski pylaste i drobnoziarniste, które zalegają na głębokości 80 – 100 ppt, a nawet 188 m. Jest to piętro bardzo wydajne. Poziom mioceniński o miąższości około 30 m przykryty jest nadkładem słaboprzepuszczalnych osadów plejstocenijskich. Budują go drobne i średnie piaski z domieszkami pyłu węglowego. W kompleksie nadkładów iłów poznańskich spotyka się soczewy piaszczyste o zróżnicowanych rozmiarach, nie tworzące ciągłych poziomów.

Piętro czwartorzędowe charakteryzuje się występowaniem dwóch poziomów wodonośnych, tj. gruntowego i wgłębnego. W piętrze tym głównym źródłem zasilania wód gruntowych są opady atmosferyczne. Warstwa wodonośna nie posiada nadkładu utworów nieprzepuszczalnych, stąd narażona jest na łatwy napływ zanieczyszczeń. Wydajności jednostkowe tego poziomu wahają się od kilku do 90 m³/h. Poziom wód wgłębnych tworzą warstwy wodonośne występujące w obrębie glin morenowych. Ich wydajności jednostkowe są rzędu 2 – 10 m³/h.

Wody pierwszego poziomu wód gruntowych zaopatrują w wodę studnie kopane. Poziom ten zalega w piaskach, do głębokości ok. 10 - 12 m., w przewarstwieniach śródglinowych. W związku z dość znaczną miąższością utworów czwartorzędowych należy się spodziewać występowania na terenie gminy jednego lub nawet kilku głębszych międzymorenowych poziomów wodonośnych utrzymujących się w warstwach piaszczysto-żwirowych. Głębsze (międzymorenowe) poziomy wodonośne są bardziej zasobne w wodę. Występują na zmiennej głębokości od kilku do kilkudziesięciu metrów.

Omawiany teren położony jest w zasięgu jednolitej części wód podziemnych - JCWPd nr 42. Wody podziemne nie są zaliczane do żadnego z głównych zbiorników wód podziemnych.

Głębokość zalegania zwierciadła wód gruntowych na omawianym obszarze mieści się w granicach od 1,5 do 5 m p.p.t. Spływ wód podziemnych następuje w kierunku południowym. Poziom lustra jest zmienny z uwagi na duży udział zasilania infiltracyjnego.

4.8 Warunki klimatyczne

Pojezierze Poznańskie, podobnie jak cały makroregion, należy do strefy klimatu umiarkowanego. Jego cechą jest wzajemne oddziaływanie klimatu morskiego i kontynentalnego, skutkuje to zmiennymi stanami pogody.

Pod względem klimatycznym gmina Oborniki wg Romera położona jest w „Krainie Wielkich Dolin”. Wg regionalizacji klimatycznej Gumińskiego (1948), gmina znajduje się w rolniczo klimatycznej Dzielnicy Środkowej (VIII). Według A. Wosia (1994) obszar gminy leży w granicach Środkowowielkopolskiego Regionu klimatycznego Polski. Klimaty te charakteryzuje się następującymi parametrami:

- średnia roczna temperatura powietrza około 8°C (najwyższe temperatury przypadają na lipiec i sierpień);
- opady poniżej 550 mm – ilość niewystarczająca dla produkcji rolnej (najwięcej opadów jest w okresie czerwiec – lipiec, natomiast najmniej opadów występuje w lutym);
- od 100 do 110 dni z przymrozkami;
- czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi przeciętnie od 40 do 60 dni;
- ilość dni z opadem śnieżnym wynosi ok. 40;
- przeciętna grubość pokrywy śnieżnej 5-8 cm;
- okres wegetacyjny (temperatura powyżej 5⁰C) wynosi od 215 do 220 dni;
- przeważają wiatry z sektora zachodniego, co świadczy o większym wpływie mas powietrza oceanicznego niż kontynentalnego na kształtowanie się tutejszych warunków pogodowych.

Niskie sumy roczne opadów atmosferycznych oraz stosunkowo wysokie temperatury sprawiają, że analizowany obszar leży w strefie dużych deficytów wodnych. Niedobór wody, rozumiany jest jako różnica rocznej sumy opadów atmosferycznych i wartości parowania potencjalnego wynosi około 60 mm.

Na warunki klimatu lokalnego mają wpływ między innymi takie elementy jak: ukształtowanie terenu, pokrycie szatą roślinną, głębokość zalegania wód gruntowych, duże powierzchnie wód otwartych itp.

Omawiane działki znajdują się w terenie urbanizowanym, ograniczonym zabudową, które znacząco ograniczają przewietrzania tego terenu oraz zmniejszają nasłonecznienia w bezpośrednim ich sąsiedztwie.

4.9 Flora i fauna

Według Geobotanicznego Podziału Polski (Szafer i Zarzycki 1972) analizowany obszar leży w granicach Państwa Holaraktydy, Obszaru Eurosyberyjskiego, Prowincji Nizowo - Wyżynnej - Środkowoeuropejskiej, Działu Bałtyckim (A), Poddziale Pas Wielkich Dolin (A 2), Krainie Wielkopolsko-Kujawskiej (7). Natomiast według Podziału Polski na Krainy i Dzielnice przyrodniczo - leśne (Mroczkiewicz i inni 1964) leży w Krainie Wielkopolsko - Pomorskiej (III), Dzielnicy Niziny Wielkopolsko - Kujawskiej i Mezoregionie Pojezierza Wielkopolskiego. Świat zwierząt wg podziału zoogeograficznego Polski A.S. Kostrowickiego należy do Podokręgu Wielkopolsko - Podlaskiego w Okręgu Środkowopolskim w Podregionie Środkowym w Regionie Środkowoeuropejskim.

Roślinność potencjalną obszaru stanowi suboceaniczny bór sosnowy świeży (Leucobryo-Pinetum). Drzewostan tego zespołu tworzy sosna zwyczajna z domieszką brzozy brodawkowatej, dębu bezszypułkowego i świerka. W podszybie dominują jałowce, kruszyna i jarzębina, w runie - borówka czarna, borówka brusznica, wrzos oraz śmiałek pogięty. Bujna jest także warstwa mszysta utworzona między innymi przez rokit, płonnik i bieliskę w miejscach bardziej wilgotnych. Miejsca suchsze i prześwietlone opanowują porosty.

Badany teren jest mocno zmieniony przez człowieka. Nie stwierdzono występowania stałych siedlisk płazów, gadów, ptaków lub ssaków. W granicach przedmiotowego obszaru nie występują gatunki roślin, grzybów, zwierząt objęte ochroną gatunkową, wymienione w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 09 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409), w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 09 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408) oraz w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2138), gatunki z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia

21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. L206 z 22.07.1002 ze zm. str. 7) – tzw. Dyrektywy Siedliskowej, a także warunki zagrożone wyginięciem lub rzadkie.

Zarówno flory, jak i fauny obszaru nie cechują ponadprzeciętne wartości przyrodnicze.

4.10 Struktura przyrodnicza obszaru i jej prawna ochrona

Pobliska dolina rzeki Wełny, stanowi korytarz ekologiczny o znaczeniu odpowiednio krajowym i regionalnym. Umożliwia ona przepływ materii ożywionej: zwierząt, roślin i nasion

Omawiany obszar znajduje się częściowo na terenie obszaru Natura 2000 Dolina Wełny PLH300043 oraz w odległości ok. 20m od rezerwatu przyrody „Słonawy”. Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 jest systemem ochrony zagrożonych składników różnorodności biologicznej kontynentu europejskiego. Celem utworzenia sieci Natura 2000 na terenie Polski jest zachowanie zarówno zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy, ale też typowych, wciąż jeszcze powszechnie występujących siedlisk przyrodniczych.

Rzeka Wełna jest obszarem występowania siedliska przyrodniczego o kodzie 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieczników (*Ranuncion fluitantis*).

Zlokalizowany dalej rezerwat przyrody Słonawy, został powołany został głównie dla ochrony ichtiofauny: tarlisk łososia (*Salmosalar*), troci wędrowniej (*Salmotruttamorphatrutta*), lipienia (*Thymallusthymallus*), certy (*Vimbavimba*) i pstrąga potokowego (*Salmotruttamorphafario*).

Specjalny Obszar Ochrony Dolina Wełny (PLH300043) pokrywa się częściowo z zasięgiem rezerwatu, jednak obejmuje również znaczne tereny na północ, wzdłuż Wełny, łącznie pokrywając blisko 1,5 tys. ha. Ochronie podlega głównie 9 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, takich jak lasy łęgowe i grądy.

Zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 roku o lasach (Dz.U. Nr 101, poz.444), na podstawie Zarządzenia nr 86 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 27 lipca 1994 roku na terenie Lasów Państwowych Nadleśnictwa Oborniki, wyznaczono lasy ochronne. Lasy w dolinie Wełny mają status lasów wodochronnych, glebochronnych oraz stanowiących ostoję zwierząt podlegających ochronie gatunkowej.

4.11 Stan środowiska i identyfikacja zagrożeń

Na stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego omawianego obszaru ma wpływ położenie i sposób dotychczasowego zagospodarowania. Środowisko naturalne jest antropogeniczne, jego obecny stan jest efektem działalności człowieka prowadzonej na tym terenie.

4.12 Hałas

Hałasem nazywa się wszystkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego, oddziałujące na organizm ludzki. Hałas uważany jest za czynnik zanieczyszczający środowisko. Główne źródła emisji hałasu do środowiska stanowią obiekty przemysłowe, ruch drogowy, kolejowy i lotniczy. Hałas wywołuje zmęczenie, złe samopoczucie, utrudnia wypoczynek, może prowadzić do częściowej lub całkowitej utraty słuchu. Ponadto powoduje poważne zmiany psychosomatyczne, jak zagrożenie nadciśnieniem, zaburzenia nerwowe, zaburzenia w układzie kostno-naczyniowym.

W roku 2014 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu nie prowadził pomiarów poziomów hałasu komunikacyjnego na terenie powiatu obornickiego.

Badany obszar jest narażony na hałas ze względu na położenie w bezpośrednim sąsiedztwie drogi wojewódzkiej nr 178 Wałcz – Oborniki. W 2015 roku Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich przeprowadził generalny pomiar ruchu na drogach wojewódzkich województwa wielkopolskiego. Pomiar wykonano w oparciu o „Wytyczne pomiaru ruchu na drogach wojewódzkich w 2015 r.”, opracowane w 2014 r. na zlecenie Departamentu Dróg i Autostrad Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju. Pomiar został

przeprowadzony sposobem ręcznym, z wyłączeniem odcinków dróg wojewódzkich przebiegających w granicach miast na prawach powiatu. Rejestracji podlegały pojazdy silnikowe w podziale na 7 kategorii oraz rowery.

Zgodnie z Generalnym Pomiarem Ruchu 2015 na odcinku w mieście Oborniki odnotowano średni ruch pojazdów powyżej 10 000 na dobę.

Źródłem hałasu dla badanego obszaru może być dodatkowo położenie między dwoma dużymi placówkami usługowymi, które skupiają duży ruch samochodowy.

4. 13 Stan atmosfery

O jakości powietrza na danym obszarze decyduje zawartość w nim różnorodnych substancji, których koncentracja jest wyższa od warunków naturalnych. Poziomy stężenie zanieczyszczeń w powietrzu wynikają bezpośrednio z wielkości emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz warunków meteorologicznych.

Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest emisja substancji zanieczyszczających, pochodzących z procesów spalania paliw stałych, ciekłych i gazowych w celach energetycznych i technologicznych, w tym do napędzania silników spalinowych. Na stan powietrza atmosferycznego wpływa przede wszystkim stopień uprzemysłowienia regionu, wielkość emisji ze wszystkich źródeł, jak również warunki rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu nie prowadzi pomiarów monitoringowych na lub w bezpośrednim sąsiedztwie omawianego obszaru. Ocena jakości powietrza oparta jest na klasyfikacji stref w województwie. W województwo wielkopolskie zostało podzielone na 3 strefy, tj.: aglomeracja poznańska, miasto Kalisz oraz strefa wielkopolska. Gmina Oborniki została zaliczona do strefy wielkopolskiej. W strefach, ocenie podlegają następujące zanieczyszczenia: ozon (O₃), tlenek węgla (CO), dwutlenek azotu (NO₂), tlenki azotu (NO_x), dwutlenek siarki (SO₂), benzen (C₆H₆), ołów (Pb), pył PM₁₀ i PM_{2,5}, oraz zanieczyszczenia zawarte w pyłe tj. arsen (As), nikiel (Ni), kadm (Cd), benzo(a)piren B(a)P.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z klas, tj.:

- Klasy A - jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych,
- Klasy B - jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji,
- Klasy C - jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy, powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy;

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości. Należy jednak zaznaczyć, że przekroczenie nie zawsze występuje na całym obszarze strefy, szczególnie tak rozległej jak strefa wielkopolska, obejmująca prawie całe województwo.

W roku 2015 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu opracował ocenę roczną powietrza w województwie wielkopolskim. Pod kątem ochrony zdrowia, strefę wielkopolską, do której zalicza się obszar opracowania, pod względem dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu oraz ozonu zaliczono do klasy A, natomiast pod względem pyłu PM₁₀, pyłu PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu zaliczono do klasy C.

W oparciu o kryteria określone dla ochrony roślin, strefę wielkopolską, do której zalicza się obszar opracowania, dla ozonu, dwutlenku siarki oraz tlenków azotu zaliczono do klasy A.

PM₁₀ oznacza pył o wielkości cząstki 10 mikrometrów lub mniejszej, jego stężenie zakwalifikowano do klasy C. Z przebiegu rocznej serii pomiarów odczytać można wyraźną sezonową zmienność stężeń pyłu (wyższe w okresie zimnym, niższe w

sezonie letnim). Można więc przypuszczać, że powodem przekroczeń w sezonie grzewczym jest niska emisja z sektora komunalno-bytowego wpływająca na wyraźne pogorszenie warunków aerosanitarnych w miastach. Szczególnie, że na terenie gminy obecnie dominują indywidualne kotłownie opalane węglem lub koksem i węglowe paleniska domowe.

Zawartość benzo(a)piranów w powietrzu sprawiła, że teren całego województwo został zakwalifikowany do strefy C. Benzo(a)pirany należy do grupy organicznych związków chemicznych - wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych. Benzopireny w powietrzu atmosferycznym powstają najczęściej w wyniku niskiej emisji, głównie w wyniku niepełnego spalania paliw stałych (węgla, drewna oraz odpadów). Są to związki silnie rakotwórcze.

Lokalny stan czystości powietrza atmosferycznego na obszarze opracowania kształtowany jest głównie przez zanieczyszczenia emitowane z kotłowni domowych. Stan powietrza podlega istotnym zmianom okresowym, w okresie grzewczym następuje zwiększona emisja do przyziemnych warstw powietrza zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, pochodzących głównie z lokalnych kotłowni oraz z niskich kominów palenisk domowych i działalności gospodarczej bazującej na węglu.

W roku 2014 jakość powietrza na terenie powiatu obornickiego monitorowano w jednym punkcie w miejscowości Cieśle, metodą pasywną (metoda wskaźnikowa) polegającą na miesięcznej ekspozycji specjalnie przygotowanych próbników, zawieszonych na wysokości około 1,5 metra i oznaczaniu substancji raz w miesiącu. Metodą tą prowadzono badania stężeń dwutlenku siarki i tlenków azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu. Z badań przeprowadzonych w roku 2014 wynika, że uzyskana wartość średnia dla roku dla dwutlenku siarki wyniosła $3,2\mu\text{g}/\text{m}^3$, a dwutlenku azotu – $11,0\mu\text{g}/\text{m}^3$.

4.14 Promieniowanie elektromagnetyczne

Promieniowanie elektromagnetyczne (PEM) składa się z fal elektromagnetycznych rozchodzących się w przestrzeni. Właściwości fal elektromagnetycznych zależą od ich długości. Promieniowaniem elektromagnetycznym

o różnej długości fali, są fale radiowe, mikrofałe, podczerwień, światło, ultrafiolet, promieniowanie rentgenowskie i promieniowanie gamma. Do głównych źródeł PEM można zaliczyć:

- elektroenergetyczne, takie jak: stacje i linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia (110kV) i więcej) oraz elektrownie,
- obiekty radiokomunikacyjne, czyli stacje nadawcze radiowe i telewizyjne, stacje bazowe telefonii komórkowej,
- obiekty radiolokacyjne (wojskowe i cywilne urządzenia radionawigacji i radiolokacji).

Na obszarze znajduje się jedno urządzenie będące źródłem PEM, tj. stacja transformatorowa, jednak nie powoduje ona przekroczenia poziomów dopuszczalnych. Należy zaznaczyć, że najwyższe poziomy pól występują w dużych miastach, gdzie koncentracja źródeł jest znacznie większa niż na pozostałych terenach. W 2013 r. przeprowadzono Monitoring pól elektromagnetycznych (opracowanie WIOS´ w Poznaniu). W punkcie pomiarowym znajdującym się najbliżej badanego obszaru, przy ulicy Kopernika w Obornikach, wynik pomiaru wyniósł 0,53V/m.

Jednocześnie w żadnym punkcie pomiarowym na terenie województwa wielkopolskiego nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego (7V/m).

4.15 Stan czystości wód podziemnych

Zanieczyszczenie wód podziemnych w największym stopniu zależy od głębokości zalegania i izolacji poziomu wodonośnego od powierzchni terenu oraz od lokalizacji potencjalnych źródeł zanieczyszczeń. Najbardziej zagrożone w Gminie i Mieście Oborniki, podobnie jak w całym kraju, są wody gruntowe w obrębie czwartorzędowego poziomu wodonośnego. Głównymi czynnikami mogącym wpływać na obniżenie jakości wód mogą być:

- punktowe źródła zanieczyszczeń:

- wprowadzanie do wód nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych;

- zrzuty wód chłodniczych.
- występowanie obszarów nieskanalizowanych, z których do wód w sposób niekontrolowany mogą przedostawać się ścieki komunalne. Źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych są również miejscowości o nieuporządkowanej gospodarce wodno-ściekowej, gdzie stosunek długości sieci wodociągowej do kanalizacyjnej jest niekorzystny;
- zanieczyszczenia obszarowe pochodzenia rolniczego, będące wynikiem nieprawidłowo prowadzonej gospodarki na obszarach użytkowanych rolniczo:
- składowania obornika w przyzmach bezpośrednio na gruncie, na terenach o wysokim poziomie wód gruntowych w okresie wiosennym oraz na terenach położonych na terasach nadrzecznych,
 - lokalizacji przyzmac obornika w małej odległości od rowów,
 - przedostawania się odcieków z kiszzonek oraz gnojówki do kanalizacji deszczowej,
 - braku płyt obornikowych i zbiorników na gnojówkę o pojemności zapewniającej sześciomiesięczny okres przechowywania,
 - stosowania zbyt dużej ilości nawozu naturalnego na polach, w wyniku za dużej obsady zwierząt w stosunku do posiadanego areалу;
- rozwój turystyki i rekreacji oraz sposób zagospodarowania zlewni bezpośredniej jezior, tj. obszaru, z którego następuje bezpośredni spływ wód do zbiorników. Do wielu zbiorników wodnych poddanych presji rekreacji odprowadzane są ścieki z domków letniskowych i ośrodków wypoczynkowych, które nie mają uregulowanej gospodarki ściekowej;
- pobór wód powierzchniowych i podziemnych, często powyżej ilości określonej pozwoleniem wodno-prawnym.

Zanieczyszczenie wód podziemnych w największym stopniu zależy od głębokości zalegania i izolacji poziomu wodonośnego od powierzchni terenu oraz od lokalizacji potencjalnych źródeł zanieczyszczeń. Najbardziej zagrożone w Gminie i Mieście Oborniki, podobnie jak w całym kraju, są wody gruntowe w obrębie czwartorzędowego poziomu wodonośnego.

Obszar badań leży przy granicy Jednolitych Części Wód Podziemnych o numerze 42. Najbliżej położony punkt, dla którego przeprowadzono ocenę jest położony w miejscowości Miączynek (gm. Skoki). Zgodnie z przeprowadzoną oceną jakości wód podziemnych w tym punkcie pomiarowym w ramach monitoringu diagnostycznego w 2016 r. jakość wód mieściła się w granicach III klasy (zadowolającej jakości).

4.16 Stan wód powierzchniowych

Na jakość wód powierzchniowych wpływają uwarunkowania naturalne, tj. warunki klimatyczne, hydrograficzne, tempo przebiegu procesów biohydrochemicznych w wodach (tzw. zdolność samooczyszczania się wód) oraz presje antropogeniczne. Czynniki wpływające na ich stan są niemal identyczne jak w przypadku wód podziemnych.

Ocena stanu wód powierzchniowych jest w oparciu o posiadane wyniki badań organizmów wodnych: makrofitów, fitoplanktonu, fitobentosu oraz substancji chemicznych i wskaźników fizycznych. Ocena jest wypadkową stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego wód, gdzie:

- stan ekologiczny – określany jest dla naturalnych jednolitych części wód. Stan ekologiczny może być: bardzo dobry, dobry, umiarkowany, słaby i zły.
- potencjał ekologiczny – określany jest dla sztucznych lub silnie zmienionych jednolitych części wód.

Na ocenę stanu/potencjału ekologicznego składa się:

- ocena elementów biologicznych, prowadzona w zakresie klas I–V,
- ocena elementów fizyczno-chemicznych:
 - dla rzek w zakresie klas: I; II; stan poniżej dobrego,
 - dla jezior - stan dobry i stan poniżej dobrego,
- ocena wskaźników jakości wód z grupy substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne) – stan dobry i stan poniżej dobrego,
- ocena elementów hydromorfologicznych.

Zgodnie z wynikami oceny stanu wód płynących na terenie powiatu obornickiego za 2015 rok, w JCW Wełna od dopływu poniżej jez. Łęgowo stwierdzono słaby potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny, a tym samym wynikowy zły stan wód. Stwierdzono niespełnienie wymagań postawionych dla obszarów chronionych.

W JCW Warta od Wełny do Samy stwierdzono umiarkowany potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny, a tym samym wynikowy zły stan wód. Stwierdzono niespełnienie wymagań postawionych dla obszarów chronionych.

4.17 Stan powierzchni ziemi

Gleby narażone są na procesy degradacji. Degradacja to proces prowadzący do spadku żyzności gleb wskutek niszczenia ich wierzchniej warstwy próchnicznej (np. erozji gleby, niewłaściwej uprawy, pożarów, zbyt dużego odwodnienia) zanieczyszczenia substancjami szkodliwymi (np. metalami ciężkimi) lub zmiany drzewostanów liściastych na iglaste, które powodują zakwaszenie.

Na omawianym obszarze występują minimalne spadki terenu, w związku z czym erozją naturogeniczną występuje w niewielkim stopniu. Ze względu na brak znaczących źródeł zanieczyszczeń na i w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru badań poziom zanieczyszczeń gleb nie powinien przekraczać dopuszczalne norm.

4.18 Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania środowiska, ocena odporności na degradację i zdolności regeneracyjnych środowiska

Przeznaczenie i sposób zagospodarowania terenu musi uwzględniać uwarunkowania wynikające ze stanu dotychczasowego użytkowania, stanu środowiska i krajobrazu. Środowisko na omawianym terenie w większości jest przekształcone przez człowieka, planuje się na nim przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz mieszkaniową jednorodzinną z usługami. Nieznaczne walory przyrodnicze i krajobrazowe nie wprowadzają ograniczeń w zagospodarowaniu tego terenu.

Funkcja mieszkaniowa jako wiodąca dla omawianego terenu jest właściwa. Powinna być jednak warunkowana wzbogaceniem przestrzeni o nowe nasadzenia drzew i krzewów. Zadrzewienia oraz zielen przydomowa warunkują bowiem tak pożądaną bioróżnorodność. Obszary o naturalnym podłożu oraz zielen zasilają i wzbogacają takie tereny, zapewniając ciągłość procesów biologicznych w warunkach i miejscach nawet silnej antropopresji.

Teren objęty opracowaniem jest zabudowany w części przyległej do drogi wojewódzkiej nr 178 (małe budynki usługowe oraz mieszkaniowe wielorodzinne niskie, do 2. kondygnacji) oraz po wschodniej stronie terenu, w części równoległej do rzeki Wełny – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (budynki mieszkalne jednorodzinne i gospodarcze) oraz jeden budynek usługowy, tj. myjnia samochodowa bezobsługowa. Środkowa część obszaru jest niezabudowana, częściowo zakrzewiona, poprzecinana nieorganizowanymi ciągami pieszymi. Teren opracowania jest położony w środkowej części miasta Oborniki, przy drodze wylotowej na Czarnków. Obszar jest zurbanizowany, zmieniony przez człowieka. Z punktu widzenia przydatności warunków fizjograficznych teren charakteryzuje się dobrymi warunkami do zabudowy.

W projekcie zabudowy powinno być preferowane odprowadzenie ścieków bytowych do sieci kanalizacji sanitarnej. Powinno być także preferowane odprowadzenie wód opadowych z terenów zabudowy mieszkaniowej do sieci kanalizacji deszczowej, do czasu budowy sieci należy dopuścić zagospodarowanie wód opadowych z terenów działek w granicach inwestycji z bezpośrednim odprowadzeniem do gruntu.

Oceniając środowisko pod względem zdolności do regeneracji należy zauważyć, że zmiany na analizowanym obszarze będą znaczne, dlatego konieczny wydaje się udział człowieka w kształtowaniu właściwych procesów ekologicznych oraz w zwiększeniu walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Planowane przeznaczenie i sposób zagospodarowania terenu powinny, w jak największym stopniu, zapewniać zachowanie tych walorów i sprzyjać wzbogaceniu oraz odtworzeniu zniszczonych wartości.

4.19 Ocena tendencji do zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego planu

Na terenie objętym opracowaniem nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W obowiązującej zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oborniki dla przedmiotowego obszaru przewiduje funkcję „terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług”.

W przypadku braku wprowadzenia miejscowego planu teren pozostanie nieużytkowany, jak miało miejsce dotychczas, lub zostanie częściowo zainwestowany w drodze decyzji o warunkach zabudowy, jednakże w sposób mniej uporządkowany. Utrzymanie dotychczasowego przeznaczenia terenu nie wpłynie na zmianę wartości emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery, zmiany klimatu akustycznego ani zmiany w krajobrazie.

W przypadku pojawienia się nowej zabudowy na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, może nastąpić umniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, a w konsekwencji ograniczenie zasilania wód podziemnych w drodze infiltracji wód opadowych i roztopowych, z zanieczyszczeniem powietrza w przypadku zastosowania tradycyjnych nośników energii. Zainwestowanie terenu w drodze decyzji może również spowodować powstanie mniej zorganizowanego układu komunikacyjnego, co przyczyni się do zwiększonego i mniej płynnego ruchu pojazdów na badanym terenie (np. w momencie powstania dużej liczby wąskich dojazdów do posesji zakończonych placami do nawracania). Taka sytuacja może przyczynić się do zmiany istniejącego stanu środowiska w zakresie hałasu oraz emisji zanieczyszczeń do powietrza.

5. OCENA ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU MIEJSCOWEGO

5.1 Ocena zgodności projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami środowiska

Wynikiem regulacji zawartych w planie jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania, z jednoczesnym uwzględnieniem ładu przestrzennego oraz dostosowaniem funkcji, struktury i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań środowiska przyrodniczego.

Ustalenia planu uwzględniają uwarunkowania wymienione we wcześniejszych rozdziałach niniejszej prognozy, a także te, które wynikają z opracowania ekofizjograficznego.

W projekcie planu określono:

1. zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
2. zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
3. parametry, wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym linie zabudowy, gabaryty obiektów i wskaźniki intensywności zabudowy,
4. zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

W planie określono następujące przeznaczenie terenów, wydzielając:

1. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone na rysunku planu symbolami 1MN, 2MN, 3MN,
2. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług, oznaczone symbolami 1MN/U, 2MN/U,
3. Teren infrastruktury technicznej – elektroenergetycznej, oznaczony symbolem 1KE,

4. Teren komunikacji – teren drogi wewnętrznej, oznaczony na rysunku planu symbolem KDW,
5. Teren komunikacji – teren parkingu, znaczony symbolem 1KP.

Ustalenia planu w większości mają wpływ na środowisko i krajobraz, w związku z tym w niniejszej prognozie uwzględnia się ich skutki na przestrzeń przyrodniczą.

W odniesieniu do terenów przeznaczonych pod zabudowę, w planie zapisano następujące, istotne dla środowiska i krajobrazu ustalenia:

- *ochronę obszaru Natura 2000, wyznaczonego na rysunku planu,*
- *zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów,*
- *nakaz zagospodarowania części biologicznie czynnej poprzez wykonanie nasadzeń rodzimych gatunków roślin charakterystycznych dla lokalnego środowiska,*
- *nakaz odtworzenia ciągłości systemów melioracyjnych i drenarskich w przypadku ich przerwania,*
- *nakaz usuwania nadmiaru mas ziemnych powstałych podczas prac budowlanych oraz składowania na wyznaczonym przez gminę terenie,*
- *w budynkach mieszkalnych dopuszczenie indywidualnych systemów grzewczych lub przyłączenie do sieci ciepłowniczej,*
- *stosowanie w indywidualnych systemach grzewczych paliw gazowych, płynnych lub stałych charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi lub wykorzystywanie alternatywnych źródeł energii ze wskazaniem odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100 kW,*
- *obowiązek gospodarowania odpadami stałymi zgodnie z obowiązującym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi obowiązującym na terenie Gminy Oborniki;*
- *na terenach MN i MN/U odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej z dopuszczeniem zagospodarowania w granicach działki budowlanej,*
- *na terenach komunikacji 1KDW oraz 1KP odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej lub zagospodarowanie w granicach terenu,*
- *w przypadku nawierzchni utwardzonych na terenach komunikacji 1KDW oraz 1KP dopuszczenie stosowania urządzeń podczyszczających wody opadowe i roztopowe,*

- *na terenie KE zagospodarowanie wód opadowych w granicach terenu;*
- *zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej,*
- *nakaz uzyskania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:*
- *- dla terenów MN jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,*
- *- dla terenów MN/U jak dla terenów mieszkaniowo – usługowych,*
- *nakaz uzyskania wymaganych standardów akustycznych na granicach o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku,*
- *dopuszczenie stosowania rozwiązań przeciwhałasowych.*

Dbałość o ład przestrzenny ma odzwierciedlenie w zapisach określających:

Zakaz lokalizacji

- a) tymczasowych obiektów budowlanych,*
- b) wolno stojących urządzeń reklamowych,*
- c) ogrodzeń pełnych betonowych oraz żelbetowych,*
- g) ogrodzeń na terenach komunikacji, z wyjątkiem związanych z bezpieczeństwem ruchu drogowego,*

Dopuszczenie lokalizacji:

- a) sieci infrastruktury technicznej, z wyjątkiem nowych sieci napowietrznych,*
- b) szyldów o maksymalnej łącznej powierzchni nieprzekraczającej 1 m² na jednej nieruchomości wyłącznie na elewacji frontowej budynku na wysokości kondygnacji parteru lub na ogrodzeniu, pod warunkiem zapewnienia swobodnego ruchu pieszych,*
- c) tablic informacyjnych,*
- d) ogrodzeń ażurowych o minimalnym stopniu ażurowości 70%, o wysokości nieprzekraczającej 1,5 m, uzupełnionych pnączami, roślinnością,*
- e) obiektów małej architektury,*
- f) ścieżek pieszych i rowerowych,*
- g) urządzeń reklamowych umieszczanych na elewacjach budynków mieszkalno – usługowych na wysokości kondygnacji parteru o całkowitej powierzchni nie większej niż 2 m².*

W planie określono sposób zagospodarowania i zabudowy, jej parametry, w tym intensywność zainwestowania (dopuszczalna intensywność i maksymalna wysokość zabudowy) i minimalne powierzchnie terenu biologicznie czynnego.

Z tego punktu widzenia przeznaczenie terenów określone w planie nie powoduje sprzeczności z uwarunkowaniami środowiska.

5.2 Ocena zgodności ustaleń planu z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska w art. 72 stanowi, iż w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, między innymi poprzez:

- ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi,
- zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni,
- zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych,
- uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.

Ustawa wskazuje zakres zagadnień, które powinny być w planie uwzględnione. Ocenia się, że opiniowany projekt planu, odpowiednio do zakresu i problemów, które reguluje, spełnia warunki ustawowe. Ustala proporcje pomiędzy terenami przeznaczonymi pod zabudowę a terenami biologicznie czynnymi. Przyjęte w projekcie planu założenia zapewniają racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi. Gwarantują także rozwiązanie problemów dotyczących gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami. Ochrona walorów krajobrazowych środowiska została zapewniona poprzez ściśle określenie intensywności i gabarytów zabudowy.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska w art. 73 ust. 1 stanowi, że w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się w szczególności ograniczenia wynikające z:

- ustanowienia szczególnych form ochrony przyrody,
- utworzenia obszarów ograniczonego użytkowania lub stref przemysłowych,
- wyznaczenia obszarów cichych w aglomeracji oraz obszarów cichych poza aglomeracją,
- ustalenia w trybie przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U z 2015 r. poz. 469 ze zm.) warunków korzystania z wód regionu wodnego i zlewni oraz ustanowienia stref ochronnych ujęć wód, a także obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych.

Obszar opracowania w części wschodniej podlega ochronie prawnej w ramach sieci Natura 2000, jest położony w obrębie Natura 2000 Dolina Wełny (PLH300043), znajduje się ok. 20m od rezerwatu przyrody „Słonawy”. W odległości 30m od obszaru opracowania przepływa rzeka Wełna, która jest obszarem występowania siedliska przyrodniczego o kodzie 3260 Nizinne. Obecny system ochrony tych terenów można uznać za wystarczający. Ustalenia projektu planu nie spowodują negatywnego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony ww. obszaru Natura 2000 oraz integralność tych obszarów i spójność sieci, nie wpłynie negatywnie na cele ochrony rezerwatu przyrody „Słonawy” oraz na siedlisko przyrodnicze mające znaczenie dla Wspólnoty Dolina Wełny PLH 300043.

Na omawianym terenie nie zostały wskazane obszary ciche w aglomeracji lub obszary ciche poza aglomeracją. Ustalenia planu odnoszą się wystarczająco do zagadnień ochrony przed hałasem i konieczności zapewnienia komfortu akustycznego w środowisku zewnętrznym, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 2134 ze zm.), określa, iż w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego muszą być uwzględnione cele ochrony przyrody, wśród których do najbardziej istotnych należą:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- zachowanie różnorodności biologicznej,
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony,
- ochrona walorów krajobrazowych, zieleni oraz zadrzewień.

Zapisy projektu planu są zgodne z powyższymi celami ochrony przyrody. Podtrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów zagwarantowane jest poprzez zapisy ustalające udział powierzchni biologicznie czynnej.

Zasady ochrony wód i gospodarki wodno-ściekowej zgodne są z ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 469 ze zm.) i rozporządzeniami wykonawczymi do niej. Realizacja ustaleń projektu planu nie spowoduje nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonym na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 22 lutego 2011 r. przez Prezesa Rady Ministrów.

Ochrona środowiska związana jest z różnymi dziedzinami działalności ludzkiej. Pozostałe ustawy, regulujące w sposób szczegółowy zakres i zasady tej ochrony, np. – Prawo geologiczne i górnicze, Ustawa o lasach, Prawo łowieckie – dotyczą innej problematyki niż ta zawarta w treści projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

5.3 Ocena ustaleń planu z punktu widzenia skuteczności ochrony różnorodności biologicznej i zachowania właściwych proporcji w przeznaczeniu terenów na różne funkcje

Obszar planu obejmuje powierzchnię około 2 ha charakteryzujący się małą bioróżnorodnością. Obszar badan´ Teren opracowania znajduje się w strefie mieszkaniowo – usługowej miasta Oborniki, jest usytuowany na zachód od centralnej części miasta, przy drodze wojewódzkiej nr 187, wylotowej w kierunku Czarnkowa.

Obszar jest częściowo zabudowany, w części przyległej do drogi wojewódzkiej są zlokalizowane budynki usługowe (handel, gastronomia) oraz budynki mieszkalne wielorodzinne i garażowe. W pasie równoległym do rzeki Wełny po drugiej stronie badanego obszaru zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz budynek usługowy – myjnia samochodowa bezobsługowa. Pozostała część obszaru zawarta pomiędzy istniejącą zabudową, przy ulicy Nad Wełną jest niezabudowana i niezagospodarowana. Sposób użytkowania terenów sąsiednich to tereny usługowej – na północ oraz na południe od badanego obszaru są zlokalizowane wielkopowierzchniowe obiekty handlowe, dalsze sąsiedztwo to zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolno stojąca i szeregową. Na wschód od badanego terenu znajduje się koryto rzeki Wełny. Teren nie posiada predyspozycji przyrodniczych do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej. Nie występują na nim lasy i obiekty cenne przyrodniczo, a istniejące zadrzewienia i zakrzewienia mają charakter przypadkowy. Obszar opracowania nie nadaje się do wykorzystania jako korytarz ekologiczny, ze względu na otaczającą go zabudowę. Należy wprowadzać nowe zadrzewienia wzdłuż granic działek, co pozytywnie może wpłynąć na rozwój bioróżnorodności i usługi ekosystemów (filtracja powietrza, wytwarzanie tlenu, retencja wód itp.). Na terenach przeznaczonych pod zabudowę, na rysunku planu zostały wykreślone linie zabudowy, ograniczające przestrzeń w której mogą być sytuowane budynki. Ponadto ustalono minimalną powierzchnię biologicznie czynną w zagospodarowaniu działki – od 20% do 35 %, minimalny i maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy o wartości od 0,2 do 1,0 oraz maksymalną wysokość budynków do 8 – 9,5 m.

Zachowanie powyższych parametrów oraz ustaleń daje gwarancję zapewnienia na przedmiotowym obszarze minimum różnorodności biologicznej.

6. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

6.1 Określenie skutków dla środowiska, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia i użytkowania

Projektowane przeznaczenie będzie wywierało skutki na środowisko przyrodnicze, zwłaszcza na etapie budowy budynków, infrastruktury technicznej oraz dróg. Projektowane przeznaczenie i użytkowanie, przy zachowaniu przepisów i ustaleń zawartych w uchwale nie spowoduje skutków dla środowiska, takich jak zanieczyszczenie gleby lub ziemi, niekorzystne przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu.

Natomiast można się spodziewać, w sytuacji konsekwentnej realizacji ustaleń planu, ograniczenia skutków dla środowiska w wyniku wprowadzenia zabudowy, zwłaszcza w zakresie ochrony powietrza, gospodarki wodno – ściekowej, a także estetyki krajobrazu i ładu przestrzennego poprzez wprowadzenie na tym obszarze określonej powierzchni terenu biologicznie czynnej i zdefiniowanej liniami rozgraniczającymi struktury przestrzennej.

Ocenia się, że pełna realizacja ustaleń projektu planu nie powinna nieść za sobą zagrożenia dla środowiska oraz nie powinna wpływać negatywnie na warunki życia i zdrowia ludzi. Warunkiem istotnym dla zachowania prawidłowego funkcjonowania środowiska jest jednak zastosowanie się do zasad ochrony i kształtowania środowiska oraz zasad obsługi terenu infrastrukturą techniczną, zwłaszcza z zakresu zaopatrzenia w wodę, odprowadzenia ścieków, gospodarki odpadami, a także utrzymania określonej w planie powierzchni terenu biologicznie czynnej na terenach zainwestowanych. Powierzchnie terenu biologicznie czynne są istotnym warunkiem dla utrzymania zdolności retencyjnej terenu.

Realizacja planu przy zachowaniu wszystkich jego ustaleń nie powinna wywierać znaczącego oddziaływania na środowisko w terenie planu oraz w terenach sąsiadujących.

6.1.1 Skutki na powierzchnię ziemi

Z nieodwracalnym zniszczeniem powierzchni ziemi i gleby, spotykamy się w miejscu postawienia budynków, budowy utwardzeń, dojazdów i dróg.

Realizacja ustaleń planu spowoduje uporządkowanie terenu i zagospodarowanie we właściwy sposób. W terenach MN plan wymaga pozostawienia co najmniej od 20 do 35% powierzchni terenu biologicznie czynnej, co gwarantuje infiltrację wód powierzchniowych i umożliwia realizację zieleni.

6.1.2 Skutki na powietrze atmosferyczne

Do emitorów zanieczyszczeń zalicza się systemy grzewcze w budynkach mieszkalnych. Wzrost liczby budynków powoduje wzrost liczby ewentualnych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza. Wielkość emisji będzie uzależniona od jakości urządzeń grzewczych i stosowanych nośników energii. Projekt planu przewiduje stosowanie indywidualnych rozwiązań w zakresie systemów grzewczych, opartych na paliwach gazowych, płynnych lub stałych o niskich wskaźnikach emisyjnych lub przyłączenie budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej.

Z zakresu zanieczyszczeń komunikacyjnych – prognozuje się wzrost natężenia ruchu kołowego, wynikający z zaprojektowania dróg dojazdowych.

6.1.3 Skutki na wody powierzchniowe i podziemne

Nie przewiduje się negatywnych skutków realizacji ustaleń planu na wody podziemne oraz wody powierzchniowe występujące poza obrębem planu w przypadku pełnego włączenie zabudowy do systemu wodno – kanalizacyjnego. Negatywne skutki mogą wystąpić w przypadku, gdy do gruntu dostaną się niepodczyszczone ścieki lub w przypadku naruszenia stosunków wodnych podczas budowy. Zwiększenie zdolności retencyjnej gruntu można osiągnąć pozostawiając większą powierzchnię pod zagospodarowanie zielenią i zatrzymanie wód opadowych na terenie objętym planem.

6.1.4 Skutki na krajobraz

Wprowadzenie nowej zabudowy oraz nowego przeznaczenia terenu wpłynie znacząco na krajobraz. Obszar w części niezabudowanej zostanie przekształcony w osiedle średnio intensywnej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami.

Na obszarze opracowania powstanie nowa zharmonizowana struktura urbanistyczna, której szkieletem będzie nowa droga wewnętrzna. W planie określono zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego poprzez ustalenia dotyczące linii zabudowy, wysokości zabudowy, geometrii dachów. Zabudowie ma towarzyszyć bogata zieleni ozdobna. Zmiany te należy uznać za pozytywne.

6.1.5 Skutki na klimat akustyczny

Przewiduje się, że po wprowadzeniu zabudowy hałas wzrośnie nieznacznie. W projekcie planu nie wprowadzono funkcji uciążliwych pod względem hałasu.

Źródłem hałasu mogą być pobyt mieszkańców oraz prace związane z utrzymaniem i użytkowaniem obiektów budowlanych. W wyniku budowy dróg klimat akustyczny może ulec nieznacznemu pogorszeniu, w związku z tym należy monitorować stan klimatu akustycznego na obszarach zabudowy. Dobrym rozwiązaniem będzie wprowadzenie odpowiednich rozwiązań organizacyjnych lub technicznych w obrębie układu komunikacyjnego, takich jak: wprowadzenie ograniczeń prędkości dla pojazdów, budowa garbów, wysepek itp.

6.1.6 Skutki na klimat

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu może nastąpić zmiany w wielkości powierzchni utwardzonych i zabudowanych, a także zwiększenie ilości źródeł ciepła w wyniku wprowadzenia nowej zabudowy. Lokalnie teren zabudowy będzie charakteryzował się podwyższoną temperaturą powietrza, większymi dobowymi wahaniami temperatury powietrza, zwiększonym zacienieniem niektórych terenów oraz powstawaniem dużych prędkości wiatru przy narożnikach budynków, silnymi

podmuchami wiatru i unoszeniem się kurzu. Przewidywane zmiany klimatu nie będą miały wpływu na pozostałe komponenty środowiska.

6.1.7 Skutki na zieleni, zwierzęta, różnorodność biologiczną

Skutkiem realizacji ustaleń planu na rośliny będą nowe nasadzenia, kształtowanie terenów zieleni przydomowej w obrębie terenów. Wymagany współczynnik powierzchni biologicznie czynnej na terenach wynosi od 10% do 35%. Projektowane ustalenia zapewniają wyposażenie obszaru przeznaczonego pod zabudowę w zieleni, która wzmocni strukturę ekologiczną, uczestniczyć będzie w kształtowaniu krajobrazu i warunków zamieszkania. Plan będzie wywierał wpływ na zwierzęta poprzez likwidację fauny glebowej w miejscach posadowienia budynków, dróg i dojazdów.

Mimo położenia części terenu w granicach obszaru Natura 2000, omawiany obszar nie stanowi znaczącego elementu struktury przyrodniczej (korytarza, węzła, płata) i cechuje się niską bioróżnorodnością.

6.1.8 Skutki na dobra materialne, zabytki

W granicach opracowania występuje budynek ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków – budynek zespołu tartaczego, nr 42. Zapisy planu zabezpieczają zachowanie tego budynku, ze szczególnym zwróceniem uwagi na charakterystyczną bryłę budynku, rozwiązania architektoniczne, tradycyjny materiał oraz wystrój elewacji.

W obrębie obszaru objętego projektem planu występują budynki mieszkalne, gospodarcze oraz mieszkaniowe wielorodzinne. Ustalenia projektu planu nie wpłyną niekorzystnie na zasób i stan istniejących dóbr materialnych. Pomimo iż plan nie wyznacza funkcji terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zapisy projektowanego dokumentu pozwalają na zachowanie istniejącej zabudowy, która nie odzwierciedla funkcji określonej w projekcie planu.

Wpływ realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska

Lp.	Elementy środowiska	Sposób oddziaływania	Ocena skutków oddziaływania
1.	Różnorodność biologiczna i	Likwidacja bioróżnorodności na terenach przewidzianych pod zabudowę, drogi,	Bezpośrednie, długoterminowe

	roślinność	wprowadzenie nowej zieleni zgodnie z wymaganym wskaźnikiem powierzchni biologicznie czynnej	
2.	Ludzie	Zmiana krajobrazu,	Bezpośrednie, długoterminowe
3.	Zwierzęta	Likwidacja fauny glebowej w miejscach zabudowy i utwardzeń	Bezpośrednie, stałe
4.	Rośliny	W terenach MN wprowadzenie nowej zieleni zgodnie z wymaganym wskaźnikiem powierzchni biologicznie czynnej, w terenach KDW likwidacja istniejącej roślinności,	Bezpośrednie, długoterminowe
5.	Woda	Istnieje możliwość naruszenia stosunków wodnych podczas realizacji przewidzianej zabudowy	Bezpośrednie, krótkoterminowe
6.	Powietrze i lokalny klimat	W wyniku ruchu pojazdów oraz w wyniku funkcjonowania instalacji grzewczych może nastąpić lokalne zanieczyszczenie powietrza oraz zwiększenie poziomu hałasu	Bezpośrednie, długoterminowe,
7.	Powierzchnia ziemi	Przekształcenie powierzchni ziemi w miejscach posadowienia budynków oraz budowy utwardzeń	Bezpośrednie, stałe
8.	Krajobraz	Zmiana użytkowania części terenu – grunty stanowiące nieużytek zostaną przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową,	Bezpośrednie, stałe
9.	Dobra materialne, zabytki	Istniejąca zabudowa zostanie zachowana	Brak
10.	Zasoby naturalne	Wpływ na część zasobów naturalnych takich jak: roślinność, gleba, powietrze atmosferyczne – w sposób opisany powyżej	Bezpośrednie, stałe

7. Istniejące problemy ochrony środowiska

Na obszarze opracowania wyróżnia się następujące problemy ochrony środowiska:

- brak odpowiedniego zagospodarowania terenu, możliwość zagospodarowania terenu w sposób niepożądany – poprzez uchwalenie planu nastąpi wprowadzenie na tym terenie uporządkowanej zabudowy wraz z systemem komunikacyjnym i pełnym wyposażeniem w infrastrukturę techniczną,

- istniejący stan klimatu akustycznego wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 178,
- pogarszający się stan powietrza atmosferycznego wskutek niskich emisji – przemawia to za koniecznością wprowadzenia nakazu stosowania paliw o najniższych wskaźnikach emisyjnych lub budowy sieci ciepłowniczej.

8. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

20 listopada 2013 r. przyjęta została decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1386/2013/UE w sprawie ogólnego unijnego programu działań do 2020 r. „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety” (Dz.Urz. L347 z 28.12.2013, s.171)

Decyzja zobowiązuje instytucje Unii i państwa członkowskie do podejmowania działań służących osiągnięciu celów priorytetowych Siódmego Programu, który stanowi załącznik aktu, a wszelkie organy publiczne do współpracy z przedsiębiorstwami, partnerami społecznymi, społeczeństwem europejskim i obywatelami w realizacji programu.

Cele priorytetowe Siódmego Programu to:

- ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii, przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną,
- ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem presjami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu,
- maksymalizacja korzyści z prawodawstwa środowiskowego, doskonalenie wiedzy i bazy dowodowej w zakresie środowiska i ochrony klimatu,
- zabezpieczenie inwestycji ekologicznych i wspieranie zrównoważonych miast, lepsze uwzględnianie w działaniach bardziej spójnej polityki środowiskowej i efektywne podejmowanie wyzwań międzynarodowych, dotyczących środowiska i klimatu.

Jednym z kluczowych elementów programu jest adaptacja do zmian klimatu, powiązana z wieloma innymi aspektami środowiskowymi, takimi jak ochrona gleby, zrównoważone środowisko miejskie, zrównoważona ochrona wód i środowiska morskiego.

Siódmy Program zawiera wizję na rok 2050, w którym to roku obywatele mają się cieszyć dobrą jakością życia, z uwzględnieniem ekologicznych ograniczeń planety, w gospodarce nic się nie marnuje, różnorodność biologiczna jest przywracana, a niskoemisyjny wzrost - oddzielony od zużycia zasobów - wyznacza drogę rozwoju globalnego.

Przyjęta w 1997 roku Konstytucja RP zapewnia ochronę środowiska człowieka, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju. Zasadę tę uwzględnia „II Polityka ekologiczna państwa” oraz dostosowane do niej strategie i programy środowiskowe.

Podstawą krajowej polityki ekologicznej, przyjętej w „Polityce ekologicznej państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016” są działania na rzecz zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju, przez co, w myśl ustawy Prawo Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 672 ze zm.), rozumie się taki rozwój społeczno – gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń. Kolejne główne wyzwania to przystosowanie do zmian klimatu, ochrona bioróżnorodności biologicznej, kwestie renaturalizacji i udrażniania rzek.

Powyższe cele znajdują swoje odzwierciedlenie w projekcie planu poprzez wskazanie działań mających na celu kształtowanie wielofunkcyjnej uporządkowanej przestrzeni z zachowaniem funkcji ekologicznych środowiska przyrodniczego i jego wartości oraz poprawy warunków życia ludności. Plan przewiduje przede wszystkim pełne wyposażenie obszaru w infrastrukturę techniczną, zwłaszcza w zakresie odprowadzenia ścieków a także dopuszczenie wyłącznie proekologicznych paliw w indywidualnych systemach grzewczych.

9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Realizacja ustaleń planu pozwoli na uzupełnienie istniejącego układu urbanistycznego tej części miasta. Zakładana intensywność i wzrost gęstości zabudowy nie oznacza automatycznej utraty wartości krajobrazowych, historyczno – kulturowych czy środowiskowych. Projekt planu zawiera szereg ustaleń, mających na celu zapobieganie, ograniczanie i kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji jego ustaleń. Zostały one przedstawione i omówione we wcześniejszych punktach poniższego opracowania. Ustalenia z zakresu ochrony środowiska należy ocenić jako właściwe. Zabezpieczają standardy środowiskowe określone odrębnymi przepisami i normami środowiskowymi.

10. Możliwe rozwiązania alternatywne

Z uwagi na ustalenia obecnie obowiązującej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oborniki, nie można wyznaczyć rozwiązań alternatywnych w stosunku do przyjętego w projekcie planu, gdyż studium dopuszcza jedynie rozwój funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług.

Innym rozwiązaniem jest nieuchwalenie planu, wówczas możliwe będzie częściowe zagospodarowanie terenu w drodze decyzji o warunkach zabudowy, jednakże w sposób mniej zorganizowany i nieuporządkowany.

11. Propozycje metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu

W związku z faktem, że wprowadzenie w życie ustaleń planu przyniesie w efekcie przemiany środowiskowe, stan środowiska należy objąć stałą kontrolą w celu zidentyfikowania i ograniczenia skutków najbardziej niekorzystnych.

Ponieważ z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika obowiązek wykonywania przez organ wykonawczy gminy oceny

aktualności studium i planów zagospodarowania przestrzennego proponuje się, aby analizę skutków realizacji postanowień planu i prognozy wykonać w ramach tej oceny. Ocenę aktualności studium i planów sporządza się co najmniej raz w kadencji rady. Z tą samą częstotliwością wykonywana byłaby analiza skutków realizacji postanowień planu.

Monitorowanie realizacji ustaleń planu i prognozy w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego powinno obejmować przede wszystkim:

- analizę zmian jakości poszczególnych komponentów środowiska, zwłaszcza takich jak: stosunki wodne, gleba,
- kontrola prawidłowego wykonania instalacji wodno – kanalizacyjnych,
- analizę rodzajów indywidualnych systemów grzewczych w zakresie stosowania paliw o najniższych wskaźnikach emisyjnych,
- analizę celem zweryfikowania czy prowadzona jest prawidłowa gospodarka odpadami, zgodna z przepisami odrębnymi,
- analizę stan klimatu akustycznego na obszarach zabudowy mieszkaniowej w trakcie realizacji zabudowy oraz po jej zakończeniu.

12. MOŻLIWE TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Z uwagi na odległe położenie omawianego obszaru od granic państwa, powierzchnię omawianego obszaru oraz jego projektowane przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz tereny komunikacji nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko ustaleń projektu planu.

13. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Przy sporządzaniu prognozy zastosowano następujące techniki:

- wizja terenowa,

- analiza materiałów archiwalnych,
- analiza obowiązujących przepisów prawa,
- analiza mapowa dotycząca fizjografii, zagospodarowania terenu oraz uwarunkowań przyrodniczych,
- analiza ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

14. PODSUMOWANIE I STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

- Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulic: Czarnkowskiej i Nad Wełną w miejscowości Oborniki, gmina Oborniki. Plan sporządzany jest na podstawie uchwały Nr XIX/287/16 Rady Miejskiej w Obornikach z dnia 27 stycznia 2016 r.
- Teren podlegający niniejszemu opracowaniu położony jest w województwie wielkopolskim, powiecie obornickim, w mieście Oborniki, w rejonie ulicy Czarnkowskiej i Nad Wełną.
- Teren opracowania znajduje się w strefie mieszkaniowo – usługowej miasta Oborniki, jest usytuowany na zachód od centralnej części miasta, przy drodze wojewódzkiej nr 178, wylotowej w kierunku Czarnkowa.
- Obszar jest częściowo zabudowany, w części przyległej do drogi wojewódzkiej są zlokalizowane budynki usługowe (handel, gastronomia) oraz budynki mieszkalne wielorodzinne i garażowe. W pasie równoległym do rzeki Wełny po drugiej stronie badanego obszaru zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz budynek usługowy – myjnia samochodowa bezobsługowa. Pozostała część obszaru zawarta pomiędzy istniejącą zabudową, przy ulicy Nad Wełną jest niezabudowana i niezagospodarowana.
- W obrębie obszaru nie występują żadne wody powierzchniowe. W najbliższym jego sąsiedztwie znajduje się koryto rzeki Wełny – w odległości ok. 30 – 40m od wschodniej granicy opracowania.

- Omawiany teren położony jest w zasięgu jednolitej części wód podziemnych - JCWPd nr 42. Wody podziemne nie są zaliczane do żadnego z głównych zbiorników wód podziemnych.
- Omawiane działki znajdują się w terenie urbanizowanym, ograniczonym zabudową, które znacząco ograniczają przewietrzania tego terenu oraz zmniejszają nasłonecznienia w bezpośrednim ich sąsiedztwie.
- Omawiany obszar znajduje się częściowo na terenie obszaru Natura 2000 Dolina Wełny PLH300043 oraz w odległości ok. 20m od rezerwatu przyrody „Słonawy”. Zarówno flory, jak i fauny obszaru nie cechują ponadprzeciętne wartości przyrodnicze.
- Badany obszar jest narażony na hałas ze względu na położenie w bezpośrednim sąsiedztwie drogi wojewódzkiej nr 178 Wałcz – Oborniki. Zgodnie z generalnym pomiarem ruchu 2015 przeprowadzonym przez Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich na odcinku drogi wojewódzkiej nr 178 w mieście Oborniki odnotowano średni dobowy ruch powyżej 10 000 pojazdów.
- W roku 2015 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu opracował ocenę roczną powietrza w województwie wielkopolskim. Pod kątem ochrony zdrowia, strefę wielkopolską, do której zalicza się obszar opracowania, pod względem dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu oraz ozonu zaliczono do klasy A, natomiast pod względem pyłu PM10, pyłu PM2,5 oraz benzo(a)pirenu zaliczono do klasy C.
- W oparciu o kryteria określone dla ochrony roślin, strefę wielkopolską, do której zalicza się obszar opracowania, dla ozonu, dwutlenku siarki oraz tlenków azotu zaliczono do klasy A.
- Obszar badań leży przy granicy Jednolitych Części Wód Podziemnych o numerze 42. Najbliżej położony punkt, dla którego przeprowadzono ocenę jest położony w miejscowości Miączynek (gm. Skoki). Zgodnie z przeprowadzoną oceną jakości wód podziemnych w tym punkcie pomiarowym w ramach monitoringu

diagnostycznego w 2016 r. jakość wód mieściła się w granicach III klasy (zadowalającej jakości).

- Zgodnie z wynikami oceny stanu wód płynących na terenie powiatu obornickiego za 2015 rok, w JCW Wełna od dopływu poniżej jez. Łęgowo stwierdzono słaby potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny, a tym samym wynikowy zły stan wód. Stwierdzono niespełnienie wymagań postawionych dla obszarów chronionych.
- W JCW Warta od Wełny do Samy stwierdzono umiarkowany potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny, a tym samym wynikowy zły stan wód. Stwierdzono niespełnienie wymagań postawionych dla obszarów chronionych.
- Oceniając środowisko pod względem zdolności do regeneracji należy zauważyć, że zmiany na analizowanym obszarze będą znaczne, dlatego konieczny wydaje się udział człowieka w kształtowaniu właściwych procesów ekologicznych oraz w zwiększeniu walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Ustalenia projektu planu nie spowodują negatywnego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony ww. obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów i spójność sieci.
- Realizacja ustaleń planu spowoduje uporządkowanie terenu i zagospodarowanie we właściwy sposób. W terenach MN plan wymaga pozostawienia co najmniej od 20 do 35% powierzchni terenu biologicznie czynnej, co gwarantuje infiltrację wód powierzchniowych i umożliwia realizację zieleni.
- Wzrost liczby budynków powoduje wzrost liczby ewentualnych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza. Wielkość emisji będzie uzależniona od jakości urządzeń grzewczych i stosowanych nośników energii. Projekt planu przewiduje stosowanie indywidualnych rozwiązań w zakresie systemów grzewczych, opartych na paliwach gazowych, płynnych lub stałych o niskich wskaźnikach emisyjnych lub przyłączenie budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej.
- Nie przewiduje się negatywnych skutków realizacji ustaleń planu na wody podziemne oraz wody powierzchniowe występujące poza obrębem planu w przypadku pełnego włączenia zabudowy do systemu wodno – kanalizacyjnego.

- Wprowadzenie nowej zabudowy oraz nowego przeznaczenia terenu wpłynie znacząco na krajobraz. Obszar w części niezabudowanej zostanie przekształcony w osiedle średnio intensywnej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami.
- Przewiduje się, że po wprowadzeniu zabudowy hałas wzrośnie nieznacznie. W projekcie planu nie wprowadzono funkcji uciążliwych pod względem hałasu. Źródłem hałasu mogą być pobyt mieszkańców oraz prace związane z utrzymaniem i użytkowaniem obiektów budowlanych.
- W wyniku realizacji ustaleń projektu planu może nastąpić zmiany w wielkości powierzchni utwardzonych i zabudowanych, a także zwiększenie ilości źródeł ciepła w wyniku wprowadzenia nowej zabudowy.
- Skutkiem realizacji ustaleń planu na rośliny będą nowe nasadzenia, kształtowanie terenów zieleni przydomowej w obrębie terenów. Wymagany współczynnik powierzchni biologicznie czynnej na terenach wynosi od 20% do 35%.
- Plan będzie wywierał wpływ na zwierzęta poprzez likwidację fauny glebowej w miejscach posadowienia budynków, dróg i dojazdów.
- Mimo położenia części terenu w granicach obszaru Natura 2000, omawiany obszar nie stanowi znaczącego elementu struktury przyrodniczej (korytarza, węzła, płata) i cechuje się niską bioróżnorodnością.
- W granicach opracowania występuje budynek ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków – budynek zespołu tartaczego, nr 42. Zapisy planu zabezpieczają zachowanie tego budynku, ze szczególnym zwróceniem uwagi na charakterystyczną bryłę budynku, rozwiązania architektoniczne, tradycyjny materiał oraz wystrój elewacji.
- W obrębie obszaru objętego projektem planu występują budynki mieszkalne, gospodarcze oraz mieszkaniowe wielorodzinne. Ustalenia projektu planu nie wpłyną niekorzystnie na zasób i stan istniejących dóbr materialnych.
- Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym znajdują swoje odzwierciedlenie w projekcie planu

poprzez wskazanie działań mających na celu kształtowanie wielofunkcyjnej uporządkowanej przestrzeni z zachowaniem funkcji ekologicznych środowiska przyrodniczego i jego wartości oraz poprawy warunków życia ludności. Plan przewiduje przede wszystkim pełne wyposażenie obszaru w infrastrukturę techniczną, zwłaszcza w zakresie odprowadzenia ścieków a także dopuszczenie wyłącznie proekologicznych paliw w indywidualnych systemach grzewczych.

- Projekt planu zawiera szereg ustaleń, mających na celu zapobieganie, ograniczanie i kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji jego ustaleń.
- Z uwagi na ustalenia obecnie obowiązującej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oborniki, nie można wyznaczyć rozwiązań alternatywnych w stosunku do przyjętego w projekcie planu, gdyż studium dopuszcza jedynie rozwój funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług.
- Z uwagi na odległe położenie omawianego obszaru od granic państwa, powierzchnię omawianego obszaru oraz jego projektowane przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną oraz tereny komunikacji nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko ustaleń projektu planu.

15. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

16. ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE